НАДЗЕЙНАЯ АПОРА ВАЙСКОЎЦАЎ

Добраахвотнае таварыства садзейнічання арміі, авіяцыі і флоту Беларусі (ДТСААФ) павінна стаць магутнай грамадскай альтэрнатывай Міністэрству абароны.

Такую задачу паставіў Аляксандр Лукашэнка, наведваючы Мінскі аэраклуб, паведамляе БЕЛТА. Прэзідэнт пабываў на авіяцыйна-спартыўным свяце, прысвечаным 80-годдзю з дня ўтварэння Мінскага аэраклуба ДТСААФ і 70-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Кіраўнік дзяржавы агледзеў Музей авіяцыйнай тэхнікі, на дэманстрацыйных пляцоўках былі прадстаўлены тэхнічныя віды спорту, якія развівае ДТСААФ. Прэзідэнт пагутарыў з лётчыкамі ДТСААФ і ветэранамі аэраклуба, а таксама лётчыкамі-касманаўтамі Пятром Клімуком і Алегам Навіцкім, лётчыкамі-выпрабавальнікамі Віктарам Пугачовым і Яўгенам Фраловым, расійскім артыстам Леанідам Якубовічам, якія прыбылі на свята.

ДТСААФ налічвае ў сваіх шэрагах больш за 115 тыс. чалавек і развівае 19 тэхнічных, авіяцыйных і ваенна-прыкладных відаў спорту. У пяці спецыялізаваных дзіцяча-юнацкіх спартыўна-тэхнічных школах ДТСААФ праводзіцца падрыхтоўка спартыўнага рэзерву для папаўнення нацыянальных і зборных камандаў Беларусі. За 2013 ДТСААФ атрымала даход ад усіх відаў дзейнасці ў памеры Br262 млрд. Мінулы год таварыства завяршыла без стратных структур і арганізацый.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што ДТСААФ павінна станавіцца моцнай арганізацыяй, якая дапамагае рыхтаваць кадры, у тым ліку для Міністэрства абароны. Кіраўніку дзяржавы быў прадстаўлены перспектыўны план развіцця аэрадрома Ліпкі. Прэзідэнт даручыў падрыхтаваць праекты па развіцці гэтай тэрыторыі, звярнуўшы ўвагу на тое, што ўсё павінна быць кампактна.

ВЫРАЗНЫ ГОЛАС ДЗЯЦЕЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Нашы дзеці часам могуць сказаць лепш за дарослых, — адзначыў на адкрыцці выставы старшыня КДБ Беларусі Валерый ВАКУЛЬЧЫК. — Спадзяёмся, што голас дзяўчынак і хлопчыкаў — такі ясны, чысты, праўдзівы, душэўны — дойдзе да сэрцаў палітыкаў і нагадае ім пра важнасць рашэнняў, якія яны прымаюць. Сваімі малюнкамі дзеці выказваюць уласнае стаўленне да навакольнага свету, прызначэння чалавека — рабіць гэты свет лепей. Ніхто не скажа гэта лепш, чым дзеці. Іх малюнкі нікога не могуць пакінуць абыякавымі... Няхай задумаюцца дарослыя, палітыкі, няхай яны змогуць дамовіцца. Няхай будуць шчаслівымі нашы дзеці. Тады мы будзем лічыць, што гэты праект дасягнуў мэты.

...Аліна Чырко з Магілёва любіць не толькі іграць на цымбалах, але і маляваць прыгожую прыроду. Дзяўчынцы вельмі падабаюцца смаўжы, якіх якраз можна пабачыць на адным з малюнкаў. Самыя нетаропкія і спакойныя істоты на прыгожым лісці — хіба не мастацкае ўвасабленне свету?

Першае месца сярод беларускіх работ журы прысудзіла Елізавеце Сухоцкай з Гродна, другое — Кацярыне Рашацько з Гомеля, трэцяе — у Аляксея Мальца з Мінска. Елізавета намалявала дуб як сімвал жыцця, дзе кожны лісток уяўляе сабой сцяг якой-небудзь краіны, а на кожным лісціку на розных мовах пазначана слова «дружба».

Першае месца сярод азербайджанскіх работ — у Захры Мамедавай, другое — у Фідан Ніфталіевай і трэцяе — у Гусейнлі Лейлі. Захра намалявала людзей розных нацыянальнасцяў і рас, якія стаяць на планеце ў промнях сонца, узяўшыся за рукі.

— Для мяне важна, каб нашы дзеці ніколі не адчулі нацыянальны боль, каб яны не ведалі, што такое вайна, — адзначыў на мерапрыемстве Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Азербайджана Ісфандзіяр Бахціяр аглы Вагабзадэ.

Арганізатары конкурсу ўзнагародзілі пераможцаў каштоўнымі падарункамі. Далей адбылося выступленне дзіцячых творчых калектываў з Беларусі, дэманстрацыя калекцый студыі дзіцячай моды ад гасцей з Азербайджана. Школьнікі таксама пабывалі ў Белавежскай пушчы, а ў ноч з 21 на 22 чэрвеня наведалі Брэсцкую крэпасць, дзе адбылася рэстаўрацыя падзей пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

Святлана БАРЫСЕНКА.

«ВЫПРАБАВАННЕ НА ТРЫВАЛАСЦЬ НАШАЙ ПЕРАМОГІ»

1944-2014 70 гадоў вызвалення

У Брэсце адбылася 46-я сесія Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі

Чарговая сесія Парламенцкага сходу саюзных дзяржаў прайшла пад знакам 70-годдзя вызвалення Беларусі і такой жа даты перамогі над фашызмам, якую мы адзначым налета. Гэтую тэму не маглі абысці ўдзельнікі сесіі, у якім бы мерапрыемстве яны ні ўдзельнічалі. Так было і падчас адкрыцця Расійскага цэнтра навукі і культуры ў Брэсце. Гэта ўжо 60-ы цэнтр, створаны Расіяй у замежных краінах. Такія цэнтры звычайна знаёмяць з жыццём іншых, далёкіх або мала вядомых краін.

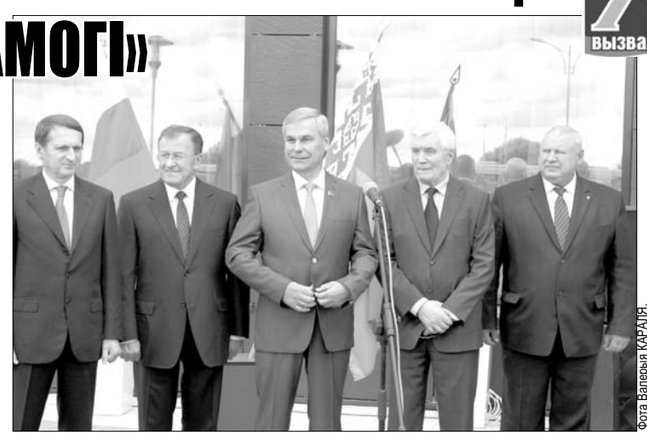

Фота Валерыя КАРАЛЯ.

— Але тут зусім іншы выпадак, — сказаў пры адкрыцці цэнтра **старшыня Дзяржаўнай Думы Расіі Сяргей НАРЫШКІН,** — і не толькі таму, што беларусы і расіяне добра ведаюць і, магчыма, як ніхто разумеюць адно аднаго. Мы сапраўды самыя блізкія, брацкія краіны, нас не раздзяляюць ні моўны бар'ер, ні памежныя фармальнасці. Нас аб'ядноўваюць духоўныя і культурныя каштоўнасці, а таксама агульная гістарычная памяць.

Старшыня Дзярждумы выказаў упэўненасць, што новы расійскі цэнтр паслужыць развіццю і памнажэнню гэтага багацця.

А **кіраўнік Рассупрацоўніцтва Канстанцін КАСАЧОЎ** падкрэсліў, што стварэнне цэнтраў азначае якасна новы этап супрацоўніцтва, калі дзяржавы пераходзяць ад дэманстрацыі сцягоў на ўзроўні сталіц да рэальнай штодзённай работы на гуманітарнай прасторы. На думку стваральнікаў, цэнтр будзе цікавы для прафесіяналаў (выкладчыкі рускай мовы тут змогуць павысіць сваю кваліфікацыю), а таксама для ўсіх, хто займаецца развіццём адносін паміж дзвюма дзяржавамі ў адукацыі, навуцы, культуры і іншых сферах гуманітарнага характару.

Расійскі цэнтр навукі і культуры размясціўся ў дзелавой частцы Брэста. Тут ёсць вялікая бібліятэка з чытальнай залай, месца для правядзення выстаў, творчых, навуковых сустрэч. Падчас яго адкрыцця **старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін СУМАР** зазначыў, што ў вобласці пражываюць людзі прыкладна 70 нацыянальнасцяў, сем працэнтаў складаюць рускія. Улада на месцы робіць усё, каб людзі адчувалі сябе камфортна, маглі развіваць сваю нацыянальную культуру і адукацыю. Наш агульны добрасуседскі клопат аб гэтым сёння — залог захавання міру і спакою, — адзначыў губернатар.

— У гады вайны мы былі разам, мы і сёння разам — сказаў **старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА**.

Ён падкрэсліў, што рашэнні 46-й сесіі Парламенцкага сходу — гэта працяг выпрабаванняў на трывалась нашай агульнай Перамогі.

Асноўным пытаннем парадку дня сесіі стаў ход рэалізацыі мерапрыемстваў Саюзнай дзяржавы, прысвечаных 70-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 70-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Частка з іх ужо рэалізавана. Гэта помнікі ў гонар падзей вайны на тэрыторыі Беларусі і Расіі, якія фінансаваліся з Саюзнага бюджэту, розныя фестывалі і конкурсы. Важнейшымі складнікамі з'яўляюцца выхаванне моладзі на праўдзівай гісторыі і стварэнне камфортных умоў для ветэранаў. Напрыклад, кадэты і суворавуцы дзвюх краін пастаянна адпачываюць і выхоўваюцца ў тэматычных лагерах адпачынку. Вось і сёлета 400 курсантаў адпаведных навучальных устаноў Беларусі і Расіі пройдуць курс аздараўлення ў Анапе і летніку «Зубраня» пад Мінскам. Па так званай «саюзнай пуцёўцы» прайшлі курс лячэння і аздараўлення больш за 6,5 тысячы ветэранаў у перыяд з 2010 года. Сёлета пуцёўку ў санаторыі адной і другой краіны ўжо атрымалі 750 ветэранаў.

Сярод удалых праектаў і сумесны расійска-беларускі фільм «Брэсцкая крэпасць», створаны пры падтрымцы Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. Яго прэм'ера адбылася ў Брэсцкай крэпасці ў ноч на 22 чэрвеня 2010 года. Фільм выканаў сваю сацыяльную задачу: ён стаў магутным прапагандысцкім інструментам у справе сцвярджэння праўды аб вайне. На сесіі выступіў **кіраўнік тэлерадыёкампаніі Саюзнай дзяржавы Ігар УГОЛЬНІКАЎ.** Ён зноў прасіў падтрымкі Парламенцкага сходу, бо запускаецца новы праект — сумесны фільм аб Першай сусветнай вайне. Паводле слоў Ігара Угольнікава, фільм павінен закрыць інфармацыйную прарэху — асабліва ў свядомасці маладога пакалення. Бо тая вайна даўно стала для нас вайной невядомай. А колькі было прадэманстравана ўзораў мужнасці і гераізму на палях Першай сусветнай!

Фільм-эпапея адлюструе Брусілаўскі прарыў і іншыя знакавыя эпізоды вайны, якая пакінула на нашай зямлі вялікі след. Стваральнікі фільма спадзяюцца зрабіць кінастужку па ўзору папярэдняй з улікам памылак і хібаў мінулай работы. Першапачатковы каштарыс бюджэту фільма скарочаны на 35 працэнтаў. Аўтары адмовіліся ад здымак за мяжой Саюзнай дзяржавы. А ў дэпутатаў прасілі не толькі матэрыяльнай, але і арганізацыйнай падтрымкі. Прапановы перададзены ў Савет Парламенцкага сходу. Канчатковае рашэнне, хутчэй за ўсё, будзе прынята на наступнай сесіі.

А брэсцкая сесія разгледзела вынікі работы сходу ў 2013 годзе і шэраг іншых пытанняў. На выніковым брыфінгу былі закрануты пытанні дзейнасці Еўразійскага эканамічнага саюза. Сяргей Нарышкін сказаў, што парламенты Беларусі і Расіі маюць намер ратыфікаваць дагавор аб Еўразійскім эканамічным саюзе ўжо на асенняй сесіі. «Мы настроена на тое, што зробім гэта сінхронна з казахстанскімі сябрамі», — сказаў спікер Расійскай Дзярждумы.

Сесія завяршыла сваю работу вечарам 21 чэрвеня. А ў чатыры гадзіны раніцы наступнага дня дэпутаты Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі ўзялі ўдзел у мітынгу-рэквіеме на тэрыторыі Брэсцкай крэпасці, які традыцыйна праходзіць у гадавіну пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СВЕТУ НЕ ПАТРЭБНА ВАЙНА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Цягнік памяці прывёз ветэранаў, моладзь, людзей сярэдняга пакалення з Расіі. Тыя з іх, хто быў тут першы раз, адзначаюць асаблівую моц гэтага мерапрыемства. Можа, таму, што праходзіць яно а чацвёртай раніцы, а людзі збіраюцца яшчэ раней, калі над крэпасцю стаіць цемра, а цішыню не парушаюць нават птушкі. А потым з дынамікаў пачынаюць раўці сірэны, раздаюцца гукі выбухаў і пякельны свіст куль. І такі знаёмы голас Левітана паведамляе аб вайне...

Сёлета да памятнага мітынгу прымеркавалі адкрыццё новага музея ў былой казарме Брэсцкай крэпасці. Восем залаў з экспазіцыямі расказваюць аб новых эпізодах у гісторыі абароны і лёсах абаронцаў. Адным са знакавых экспанатаў стаў асабісты дзённік лейтэнанта Сяргея Перадзельскага, які перадалі музею з Бранскай вобласці родныя абаронцы цытадэлі. Музей стаў нашым яшчэ адным агульным культурным здабыткам, бо ў фінансаванні праекта ўзяў удзел расійскі «Газпрам».

Традыцыйную стужку падчас адкрыцця музея пад назвай «Музей вайны — тэрыторыя міру» перарэзалі старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін СУМАР, міністр культуры Беларусі Барыс СВЯТЛОЎ, намеснік старшыні праўлення расійскага ААТ «Газпрам» Віталь МАРКЕЛАЎ. На адкрыцці экспазіцыі былі таксама дэпутаты Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

ЗВОН СМУТКУ

У Магілёве ён празвінеў у дзень пачатку Другой сусветнай вайны.

Каля тысячы жыхароў Магілёва падтрымалі маладзёжную патрыятычную акцыю «Звон смутку», прысвечаную Дню ўсенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны. Прадстаўнікі ўлады, грамадскіх аб'яднанняў, Праваслаўнай Царквы; ветэраны, моладзь прыйшлі а чацвёртай гадзіне раніцы на мемарыяльны комплекс «Буйніцкае поле», каб аддаць даніну памяці тым, хто паклаў свае жыцці на алтар Перамогі. Па традыцыі ўдзельнікі мерапрыемства апусцілі на ваду вянок і кветкі — як сімвал пакланення перад подзвігам герояў. У гонар пераможцаў прагучалі тры ружэйныя стрэлы, а ў неба было запушчана 70 паветраных шароў, у кожным з якіх знаходзілася пасланне з пажаданнямі міру і дабра.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ЗНАК ПАМЯЦІ,

прысвечаны вызваленчай аперацыі «Баграціён», адкрыты ля вёскі Раковічы ў Светлагорскім раёне

Менавіта ў гэтым месцы, побач з сённяшняй шашой Бабруйск — Мазыр, 70 гадоў таму пачалася ваенная аперацыя савецкіх войскаў, якая завяршылася поўным вызваленнем Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэта сёння тут жытняе поле, а ў 1944 годзе былі непраходныя балоты. Абысці балотамі добра ўмацаваныя пазіцыі вермахта — задача, якую вайскоўцы змаглі вырашыць у самыя сціслыя тэрміны. За два месяцы аперацыі «Баграціён» было паранена 600 тысяч савецкіх салдатаў, а яшчэ 180 тысяч паклалі свае жыцці на алтар Перамогі.

Фота БЕЛТА.

Вышыня памятнага знака — 7 метраў. У цэнтры барэльефа — фігуры чатырох палкаводцаў: Канстанціна Ракасоўскага, Георгія Жукава, Паўла Батава і Міхаіла Панова. Справа і злева — савецкія воіны. Фонам сталі стрэлы-кірункі двух галоўных удараў. Манумент узведзены ў асноўным за кошт сродкаў бюджэту Саюзнай дзяржавы. Адным з ініцыятараў яго стварэння стаў сённяшні старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь Аляксандр Якабсон, які адзначыў на адкрыцці, што помнік атрымаўся проста раскошны. Шмат намаганняў, каб на гэтай зямлі з'явіўся помнік пераможцам, прыклаў светлагорскі паэт Ізяслаў Катляроў:

— Такая падзея магла адбыцца толькі ў краіне, якая вельмі натуральна жыве пераемнасцю патрыятычных традыцый савецкага народа. Важна, каб усё мела працяг. Каб быў не толькі мемарыяльны знак, але і мемарыяльны комплекс, прысвечаны аперацыі «Баграціён». Трэба ўзвесці музей, капліцу, аднавіць камандны пункт Батава, фрагменты гацяў і траншэй... Актуальнасць відавочная. Сёння зневажаецца сама сутнасць нашай Перамогі, разбураюцца помнікі і мемарыялы ў блізкім і далёкім замежжы. У Маскве адбылася канферэнцыя заснавальнікаў грамадскага руху Саюз абаронцаў памяці Вялікай Айчыннай вайны, мэта якой — абараніць памяць і праўду аб вайне. Я ўпэўнены, што такую ж грамадскую арганізацыю можна і трэба стварыць у нас у Беларусі, а потым аб'яднаць нашы намаганні з расіянамі пад спагадлівай увагай Саюзнай дзяржавы.

На тэрыторыі мемарыяла плануецца адкрыць музейны комплекс, прысвечаны аперацыі «Баграціён», а таксама аднавіць бліндажы і фрагменты ваенна-інжынерных перапраў, размясціць узоры баявой тэхнікі і зброі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

«МУЗЕЙ-БУС» У КУЛЬТУРНАЙ СТАЛІЦЫ

22 чэрвеня ў Гродна прыбыў маладзёжны марафон «70!». Галоўны сімвал гэтага праекта БРСМ, прысвечанага 70-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў (перасовачная выстава «Музей-бус»), размясціўся ў парку Жылібера.

Акцыя распачалася з мітынга-рэквіема каля Вечнага агню, пасля чаго жыхары і госці горада змаглі азнаёміцца з экспанатамі перасоўнага музея — зброяй, форменным адзеннем, прадметамі армейскага побыту. Дарэчы, у Гродне экспазіцыя папоўнілася рарытэтамі ваенных часоў, сярод якіх прыстасаванні для захоўвання тэлескопа і процівагаза, а таксама нямецкая трафейная сумка з цялячай скуры для важных дакументаў, на якой і сёння відаць прозвішча яе былога ўладальніка.

Актывісты БРСМ арганізавалі на тэрыторыі парку некалькі тэматычных пляцовак. На адной з іх праводзілася гістарычная рэканструкцыя агітбрыгады часоў Вялікай Айчыннай — з выкананнем песень пра вайну, чытаннем трохвугольных «пісьмаў з фронту». На іншай пляцоўцы разгарнуў работу перавязачны пункт палявой медсанчасці — тут вучылі аказваць першую медыцынскую дапамогу, а таксама ўдзельнічаць у эстафеце па пераносцы на насілках «параненага».

Барыс ПРАКОПЧЫК.

■ Погляд

АД РЭСТАРАННАГА БІЗНЕСУ ДА БІЯТЭХНАЛОГІЙ

Перспектывы развіцця адносін з Азербайджанам

У пазітыўным развіцці беларуска-азербайджанскіх адносін вялікае значэнне мае агульная савецкая культурная спадчына, з прычыны якой менталітэт у старэйшага пакалення грамадзян Беларусі і Азербайджана не так ужо моцна і адрозніваецца. У гэтым я сам не раз пераканаўся падчас нядаўняга наведвання Азербайджана — зносіны з прадстаўнікамі розных слаёў грамадства аказаліся камфортнымі, усюды былі чуваць песні часоў СССР, а ўставіць цытату з савецкага кінафільма падчас сяброўскай гутаркі для азербайджанцаў цалкам натуральна.

Добразычлівае стаўленне прадстаўнікоў беларускай нацыі да прадстаўнікоў іншых народаў было азербайджанцамі таксама даўно па заслугах ацэнена — у выніку азербайджанская дыяспара ў Беларусі сёння налічвае 20 тысяч чалавек. Наша краіна стала для азербайджанцаў «сваёй Еўропай» — пры адсутнасці візавых бар'ераў і лёгкасці зносін, Беларусь, тым не менш, з'яўляецца тыповай еўрапейскай краінай, уключаючы стыль жыцця і асаблівасці ўспрымання свету.

Немалаважнае значэнне ў развіцці адносін мае і дружба беларускага кіраўніка як з цяперашнім лідарам Азербайджана, так і з яго бацькам, якія зрабілі вельмі шмат для станаўлення Азербайджана як сучаснай суверэннай дзяржавы. Гэта таксама з'яўляецца падставай для азербайджанцаў развіваць адносіны з нашай краінай па ўсіх кірунках, а таксама аказваць падтрымку ў цяжкія часы.

Пра гэта згадаў і Аляксандр Лукашэнка, прымаючы на мінулым тыдні прэм'ер-міністра Азербайджана Артура Расі-задэ, які прыбыў з высокім візітам. Прэзідэнт сказаў літаральна наступнае: «Азербайджан з'яўляецца для нас адной з прыярытэтных дзяржаў, і мы вельмі добра памятаем тыя часы, калі нам было вельмі складана і цяжка, і вы літаральна на працягу некалькіх дзён падставілі нам плячо». Відавочна, што кіраўнік нашай дзяржавы меў на ўвазе пастаўкі азербайджанскай нафты, якія ажыццяўляліся ў 2011 годзе, і кароткатэрміновы крэдыт для аплаты газу, выдзелены ў 2010 годзе.

У Азербайджане па заслугах ацанілі беларускі прамысловы патэнцыял. На базе Гянджынскага аўтамабільнага завода ажыццяўляецца вытворчасць трактароў «Беларус» і аўтамабіляў МАЗ. Акрамя гэтага, у краіне вядзецца таксама выпуск беларускай камунальнай і сельскагаспадарчай тэхнікі, ліфтавага абсталявання і аптычных прыбораў.

У сваю чаргу Беларусь адкрытая для інвестыцый з боку Азербайджана. Найбольш прыкметнымі былі да нядаўняга часу азербайджанскія інвестыцыі ў рэстаранны бізнес. Іх поспех дапамог стварыць у азербайджанскага боку правільнае ўяўленне аб магчымасці і перспектывах інвеставання ў Беларусь, і цяпер гаворка ідзе ўжо пра будаўніцтва буйнога гандлёва-лагістычнага цэнтра, бізнес-цэнтра, абмяркоўваецца ўзвядзенне гасцініц, вытворчых і сельскагаспадарчых аб'ектаў.

Інвестары з Азербайджана змогуць паўдзельнічаць у сферы біятэхналогій і фармацэўтыкі, у тым ліку і прыняўшы ўдзел у развіцці Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка.

Сур'ёзны патэнцыял маюць і іншыя напрамкі, да ўдзелу ў якіх беларускі бок рэгулярна запрашае азербайджанскіх партнёраў. Вядома ж, не могуць не акупіцца інвестыцыі ў IT-праекты, улічваючы, які сур'ёзны прагрэс дэманструе беларускі Парк высокіх тэхналогій, у якім базуюцца ўжо найбуйнейшыя кампаніі Цэнтральнай і Усходняй Еўропы ў гэтай сферы.

Вялікі зачын у Беларусі ёсць таксама ў фармацэўтыцы і біятэхналогіях. Ён уключае як існуючыя кампаніі і заводы, так і сур'ёзны навуковы патэнцыял, сканцэнтраваны ў профільных лабараторыях Нацыянальнай акадэміі навук. Інвестары з Азербайджана змогуць паўдзельнічаць у гэтай сферы, у тым ліку і прыняўшы ўдзел у развіцці Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка, дзе праектам па гэтых напрамках будзе дадзена зялёнае святло.

Безумоўна, азербайджанскія інвестыцыі могуць прыйсці і ў беларускую нафтахімію. Гэта сфера не чужая і самому Азербайджану, а ў Беларусі ў бліжэйшыя гады ёсць вялікія планы па рэзкім павелічэнні асартыменту прадукцыі, якая выпускаецца на базе магутнага айчыннага нафтахімічнага комплексу.

Ёсць нядрэнныя магчымасці ажыццявіць паспяховыя інвестыцыі ў сферы энергазбяражэння. Тут нашай краіне цікавы вопыт Азербайджана ў сувязі з тым, што частка даходаў ад паспяховага экспарту энергарэсурсаў, якія здабываюцца азербайджанцамі, была выдаткавана на ўзвядзенне сучасных будынкаў, эфектыўных у тым ліку і з пункту гледжання энергазбяражэння. Пастаянная ўвага беларускай дзяржавы да гэтай тэмы дазволіла стварыць умовы, калі замежныя інвестыцыі пачалі прыходзіць у энергазбяражэнне, у тым ліку і ў напрамку развіцця альтэрнатыўнай энергетыкі.

Добра ідуць справы ў нашых краін і ў сферы развіцця таваразвароту. Вядома, да лічбаў 2011 года, калі ў Беларусь пастаўляліся значныя аб'ёмы азербайджанскай нафты, удасца дабрацца не хутка, але ў 2013 годзе таваразварот прадэманстраваў пазітыўную дынаміку. У параўнанні з 2012-м ён вырас на 40 мільёнаў долараў, дасягнуўшы 265 мільёнаў.

Сёння адна з найбольш цікавых для Азербайджана тэм — як зменяцца беларуска-азербайджанскія адносіны пасля ўтварэння з 2015 года Еўразійскага эканамічнага саюза. Між тым ніякіх асаблівых сенсацыйных змен не будзе — асноўныя правілы па гандлі з трэцімі краінамі ўжо былі закладзены ў дакументах, прынятых пры стварэнні ЕЭП і МС.

Сяргей КІЗІМА,
доктар палітычных навук

■

■ Новыя стандарты

ПАЛЯВАННЕ І РЫБАЛОЎСТВА БЕЗ БРАКАНЬЕРАЎ

З 26 чэрвеня ўступае ў сілу новая рэдакцыя Правілаў вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства.

Як адзначыў **кіраўнік упраўлення аналізу і кантролю за аховай і выкарыстаннем аб'ектаў жывёльнага і расліннага свету Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Аляксандр ДРАГУН,** таксы для вызначэння памеру кампенсацыі шкоды наваколлю ад браканьераў павялічаны ў сярэднім у тры разы. Цяпер незаконная здабыча лася ці аленя абыдзецца правапарушальніку ў 300 базавых велічынь, зубра ці мядзведзя — 400 базавых (да гэтага — 95), ментуза — 9 базавых (раней — 3). Прадстаўнік дзяржінспекцыі лічыць, што вялікія штрафы адаб'юць ахвоту да браканьерства ў многіх.

Павялічыліся і змяніліся тэрміны забароны на лоўлю звычайнага шчупака, звычайнага сома, судака. Меры неабходны для аховы гэтых відаў рыбы. Колькасць рыбалоўных кручкоў, якія дазволена выкарыстоўваць адначасова, зменшана ў два разы: да 5 штук на аднаго рыбалова-аматара. Унесены змены па арэндзе рыбалоўных угоддзяў: зняты ўсе абмежаванні па іх арэндным плаце. Тэрмін арэнды павялічаны з 5 да 10 гадоў, раз на пяцігодку ўводзіцца абавязковая акрэдытацыя.

Што датычыцца правілаў вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, змянілася працэдура заключэння і скасавання дагавора арэнды паляўнічых угоддзяў. Абавязковай стане акрэдытацыя паляўнічых угоддзяў на права вядзення паляўнічай гаспадаркі.

Для таго, каб атрымаць дзяржаўнае пасведчанне на права палявання, прэтэндэнтам давядзецца праходзіць падрыхтоўчыя курсы для здачы спецыяльнага паляўнічага экзамену. Абавязковым дадаткам да дзяржпасведчання стане картка ўліку правапарушэнняў і выплаты дзяржаўнай пошліны. У выніку парушэння для ўзнаўлення дакументаў давядзецца здаваць экзамен нанава.

Новая тэхналогія — рэалізацыя паляўнічых пуцёвак праз інтэрнэт — таксама стане даступнай з 26 чэрвеня.

Кацярына РАДЗЮК.